

Isang Babala sa Simbahan: Mga Alingawngaw ng Tiatira sa mga Modernong Pagkakaiba-iba ng Doktrina

Panimula

Sa Aklat ng Pahayag, si Hesus ay nagsalita sa pitong simbahan sa Asia Minor, na nagbibigay ng mga papuri, pagsaway, at panawagan sa pagsisipi. Kabilang sa mga ito, ang mensahe sa simbahan sa Tiatira (Pahayag 2:18–29) ay namumukod-tangi bilang partikular na angkop para sa pagpapakilala ng kalipunan ng mga kontradiksyon sa doktrina sa pagitan ng Mormonismo (kabilang ang Aklat ni Mormon) at ng Bagong Tipan. Inilalarawan ni Hesus ang Kanyang sarili bilang “Anak ng Diyos, na may mga matang parang ningas ng apoy, at ang Kanyang mga paa ay parang tansong pino,” pinuri ang Tiatira para sa kanilang mga gawa, pag-ibig, paglilingkod, pananampalataya, at pagtitiis, na binanggit na ang kanilang “mga huling gawa ay higit pa kaysa sa mga una.” Gayunpaman, mahigpit Niya silang sinaway dahil sa pagpaparaya sa “babaeng si Jezebel, na tinatawag ang kanyang sarili na propetisa, upang magturo at hikayatin ang Aking mga lingkod na gumawa ng sekswal na imoralidad at kumain ng mga bagay na inihain sa mga diyos-diyosan.” Ang bulaang propetisang ito ay umaakay sa mga mananampalataya sa kompromiso sa doktrina at moralidad, na kumukuha ng mga pagkakatulad sa kung paano tinatanggap ng Mormonismo si Joseph Smith bilang isang tunay na propeta sa kabila ng mga turong naiiba sa mga doktrina ng Bagong Tipan.

Nagbabala si Hesus tungkol sa matinding paghatol sa kanya at sa kanyang mga tagasunod maliban kung sila ay magsisipi, na binibigyang-diin ang pangangailangang “hawakan nang mahigpit ang nasa inyo hanggang sa ako’y dumating” at nangangako ng mga gantimpala sa mga magtatagumpay, kabilang ang awtoridad sa mga bansa at ang tala sa umaga. Kung paanong tinawag ang Tiatira upang tanggihan ang mga maling impluwensya ng propeta na sumira sa mga pangunahing katotohanan, sinusuri ng dokumentong ito ang mga kontradiksyon na nagmumula sa pagtanggap ng mga karagdagang paghahayag at mga propeta na lampas sa sapat na nasa Bagong Tipan, na hinihimok ang pag-unawa laban sa mga naturang pang-aakit alinsunod sa payo ni Hesus: “Ang may pakinig, ay makinig sa sinasabi ng Espiritu sa mga simbahan.”

Ang mga pananaw ng Mormon ay kilala sa kanilang balanse, kadalasang tinitingnan ang mga ito bilang mga pagpanumbalik ng mga nawalang katotohanan, ngunit ang pokus ay nagtatampok ng mga direktang pagkakaiba. Ang mga arkeolohikal na pahayag ay maikling tinatalakay ngunit hindi binibigyang-diin, dahil mas tumutukoy ang mga ito sa makasaysayang pagpapatunay kaysa sa direktang mga kontradiksyon sa doktrina ng Bagong Tipan.

Mga Pinagsama-samang Kontradiksyon sa Pagitan ng mga Doktrina ng Mormonismo/Aklat ni Mormon at mga Doktrina ng Bagong Tipan

1. Kalikasan ng Diyos (Monoteismo vs. Pluralidad ng mga Diyos)

Doktrina ng Bagong Tipan: Pinagtitiibay ng Bagong Tipan ang mahigpit na monoteismo—iisang Diyos. Halimbawa, sa 1 Timoteo 2:5 at Juan 1:1, binibigyang-diin ng tekstong Griyego ang “iisang Diyos,” nang walang pahintulot para sa maraming diyos o pag-unlad tungo sa pagka-diyos.

Paghahambing ng Doktrina ng mga Mormon: Itinuturo ng Mormonismo ang maraming diyos, kung saan ang Diyos Ama ay isang taong pinarangalan na may pisikal na katawan, si Hesus bilang Kanyang literal na panganay na espiritung anak (kasama ang lahat ng tao at maging si Lucifer bilang mga kapatid na espiritu), at ang potensyal ng mga tapat na tao na maging mga diyos (kadakilaan).

2. Kaligtasan (Sa pamamagitan ng Biyaya sa pamamagitan lamang ng Pananampalataya vs. Biyaya Pagkatapos ng mga Gawa)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang kaligtasan ay inihaharap bilang isang kaloob ng biyaya sa pamamagitan ng pananampalataya, na tahasang hindi isinasama ang mga gawa ng tao (Mga Taga-Efeso 2:8–9, Mga Taga-Roma 11:6).

Paghahambing ng Doktrina ng mga Mormon: Itinuturo ng Mormonismo ang kaligtasan (ang pangkalahatang pagkabuhay na mag-uli ay pangkalahatan, ngunit ang kadakilaan sa mas matataas na kaharian ay nangangailangan ng pananampalataya kasama ang mga gawa tulad ng binyag, mga ordenansa sa templo, ikapu, at pagsunod sa mga batas). Nakasaad sa Aklat ni Mormon na ang biyaya ay dumarating “sa kabila ng lahat ng ating magagawa” (2 Nephi 25:23).

3. Kasal at ang Kabilang Buhay (Walang Kasal sa Pagkabuhay na Mag-uli vs. Kasal na Walang Hanggan)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang kasal ay makalupa at hindi magpapatuloy sa pagkabuhay na mag-uli (Mateo 22:30).

Paghahambing ng Doktrina ng mga Mormon: Binibigyang-diin ng Mormonismo ang walang hanggang kasal sa pamamagitan ng mga pagbubuklod sa templo, kung saan ang mga karapat-dapat na mag-asawa ay nananatiling kasal magpakailanman.

4. Awtoridad ng Pagkasaserdote (Pandaigdigang Pagkasaserdote ng mga Mananampalataya vs. Eksklusibong Hierarchical na Pagkasaserdote)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang lahat ng mananampalataya ay bumubuo ng isang maharlikang pagkasaserdote nang hindi nangangailangan ng isang hiwalay na inordenang uri (1 Pedro 2:9).

Paghahambing ng Doktrina ng mga Mormon: Ang Mormonismo ay nangangailangan ng eksklusibong pagkasaserdoteng Aaronic at Melchizedek, na hawak lamang ng mga karapat-dapat na lalaki.

5. Kasapatan ng Kasulatan at Walang Karagdagang mga Ebanghelyo (Ang Kasulatan ang Kukumpleto sa Mananampalataya vs. Pangangailangan para sa Karagdagang mga Pahayag)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang mga Kasulatan ay sapat na para sa pagtuturo at pagsasangkap sa mga mananampalataya (2 Timoteo 3:16–17, Galacia 1:8).

Paghahambing ng Doktrina ng mga Mormon: Ang Mormonismo ay may bukas na kanon, kung saan ang Aklat ni Mormon ay “isa pang tipan ni Jesucristo” at patuloy na mga paghahayag.

6. Mga Pagkakaiba-iba ng Lahi o Etniko kay Cristo (Pagkakapantay-pantay vs. Mga Sumpa o Paghihigpit)

Doktrina ng Bagong Tipan: Kay Cristo, ang mga pagkakaiba-iba ng lahi ay nabubura (Galacia 3:28).

Paghahambing ng Doktrina ng mga Mormon: Iniuugnay ng Aklat ni Mormon ang maitim na balat sa isang banal na sumpa, at pinaghigpitan ng Simbahang LDS ang pagkapari mula sa mga may lahing Aprikano hanggang 1978.

7. Lugar ng Kapanganakan ni Hesus (Jerusalem laban sa Bethlehem)

Doktrina ng Bagong Tipan: Si Hesus ay isinilang sa Betlehem (Mateo 2:1).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Ipinropesiya sa Alma 7:10 na si Hesus “ay isinilang ni Maria, sa Jerusalem na siyang lupain ng ating mga ninuno.”

8. Tagal ng Kadiliman sa Pagpapako sa Krus (Tatlong Araw vs. Tatlong Oras)

Doktrina ng Bagong Tipan: Nabalot ng kadiliman ang lupain sa loob ng tatlong oras noong ipinako sa krus (Mateo 27:45).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Inilalarawan ng Helaman 14:20, 27 at 3 Nephi 8:3, 23 ang tatlong araw ng kadiliman.

9. Kayarian ng Mataas na Pagkasaserdote (Maraming Mataas na Saserdote Nang Sabay-sabay vs. Isang Mataas na Saserdote sa Isang Pagkakataon)

Doktrina ng Bagong Tipan: Iisa lamang ang mataas na saserdote na naglilingkod sa isang pagkakataon, kasama si Hesus bilang ang sukdulang nag-iisang mataas na saserdote (Hebreo 8:6–7, Mateo 26:3).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Inilalarawan sa Mosias 11:11, Alma 13:9–10, at Helaman 3:25 ang maraming mataas na saserdote na sabay-sabay na naglilingkod.

10. Pagsipi sa mga Sipi ng Bagong Tipan Bago Isulat ang mga Ito (Mga Sitasyong Anachronistic vs. Historical Sequence)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang mga teksto sa Bagong Tipan ay isinulat pagkatapos ng muling pagkabuhay (halimbawa, 1 Corinto 12:4–11).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Ang Moroni 10:8–17 at Moroni 7:48 ay inuulit ang mga sipi mula sa Bagong Tipan nang hindi sumusunod sa kronolohiya.

11. Doksolohiya ng Panalangin ng Panginoon (Pagsasama ng mga Nakaraang Dagdag vs. Kawalan sa Orihinal na mga Manuskrito)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang Panalangin ng Panginoon ay nagtatapos nang walang doxology sa mga pinakaunang manuskrito (Mateo 6:13).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Kasama sa 3 Nephi 13:13 ang buong doxology ng KJV.

12. Maling Pag-uugnay ng Komentaryo ng Bagong Tipan sa Propesiya ng Lumang Tipan (Magkahalong Sipi vs. Magkakaibang Pinagmulan)

Doktrina ng Bagong Tipan: Binibigyang-kahulugan ng Mga Gawa 3:22–26 ang Deuteronomio ngunit nagdaragdag ng mga natatanging elemento.

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Inilalahad ng 3 Nephi 20:23–26 ang mga karagdagan ni Pedro sa Bagong Tipan bilang orihinal na propesiya.

13. Pag-iral ng Simbahan o Katawan ni Cristo (Pagtatatag Bago ang Pagkabuhay na Mag-uli vs. Pagbuo Pagkatapos ng Pagkabuhay na Mag-uli)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang simbahan bilang katawan ni Cristo ay nabuo pagkatapos ng muling pagkabuhay ni Hesus (Mga Taga-Efeso 1:22–23).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Ang Mosias 18:17 at Mosias 15:5 ay tumutukoy sa “simbahan ng Diyos” at “katawan ni Cristo” bago ang kapanganakan ni Hesus.

14. Pag-iral ng mga Kaluluwa Bago ang Buhay sa Mundo (Walang Pag-iral Bago ang Buhay vs. Mga Espiritung Anak sa Langit)

Doktrina ng Bagong Tipan: Hindi itinuturo ng Bagong Tipan ang pag-iral bago ang kamatayan (1 Corinto 15:46, Juan 1:3).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Itinuturo ng Alma 13:3–5 at ng teolohiya ng LDS ang pagkakaroon ng espiritu bago ang buhay sa mundo.

15. Walang Hanggang Pag-unlad at Pagdakila (Diyos na Hindi Nagbabago vs. Mga Tao na Nagiging Diyos)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang Diyos at si Cristo ay hindi nagbabago (Hebreo 13:8; Roma 8:17 ay tumutukoy sa mana, hindi sa pagiging diyos).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: 3 Nephi 28:10, D at T 132:19–20 ay nagtuturo ng pag-unlad tungo sa katayuang tulad ng sa Diyos.

16. Binyag para sa mga Patay (Personal na Binyag vs. Mga Ordenansa ng Paghahandog ng mga Patay)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang bautismo ay para sa mga buhay; ang paghuhukom pagkatapos ng kamatayan ay kasunod ng kamatayan (Hebreo 9:27).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Ang Doktrina at mga Tipan 128 ay nagpapahintulot sa pagbibinyag bilang proxy para sa mga patay.

17. Mga Lihim na Kombinasyon at Panunumpa (Walang Panunumpa vs. Mga Sagradong Tipan)

Doktrina ng Bagong Tipan: Bawal ang mga panunumpa (Mateo 5:34–37).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Eter 8:14–19, Helaman 6:22–26, at mga seremonya sa templo ng mga LDS ay may kasamang mga sagradong tipan.

18. Maramihang Langit o Antas ng Kaluwalhatian (Binary Afterlife vs. Tatlong Kaharian)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang kabilang buhay ay binary—buhay na walang hanggan o parusa (Mateo 25:46).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Ipinakikilala ng Doktrina at mga Tipan 76 ang tatlong antas ng kaluwalhatian.

19. Lokasyon ng Ministeryo ni Kristo Pagkatapos ng Pagkabuhay na Mag-uli (Limitado sa Judea vs. Pagbisita sa Amerika)

Doktrina ng Bagong Tipan: Limitado ang pagpapakita ni Hesus pagkatapos ng pagkabuhay na mag-uli (Mga Gawa 1:3).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Inilalarawan sa 3 Nephi 11–26 ang pagbisita ni Jesus sa mga lupain ng Amerika.

20. Poligamy (Pamantayan ng Monogamy vs. Kondisyonal na Pagpapahintulot)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang mga pinuno ay dapat na monogamous (1 Timoteo 3:2).

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Kinokondena ng Jacob 2:24–27 ang poligamy, ngunit pinahihintulutan ito kung iniutos ng Diyos.

21. Mga Pag-aangkin sa Arkeolohiya at Kasaysayan (Mga Pinatibay na Kalagayan vs. Mga Kabihasnan na Walang Patunay)

Doktrina ng Bagong Tipan: Ang mga tagpuan sa Bagong Tipan ay naaayon sa makasaysayang ebidensya.

Paghahambing sa Aklat ni Mormon: Inilalarawan ang mga kabihasnang Amerikano bago ang panahon ng Columbian na kulang sa suportang arkeolohiko.

Buod ng Kontradiksyon ng Mormon

Hindi.	Paksa	Doktrina ng Bagong Tipan	Doktrina ng Mormon/Aklat ni Mormon	Pangunahing Kontradiksyon
1	Kalikasan ng Diyos	Mahigpit na monoteismo; iisang Diyos	Pluralidad ng mga diyos, ang Diyos bilang isang dakila na tao	Monoteismo vs. politeismo
2	Kaligtasan	Sa pamamagitan ng biyaya sa pamamagitan lamang ng pananampalataya	Biyaya pagkatapos ng mga gawa, kadakilaan sa pamamagitan ng pagsisikap	Kaligtasan sa pamamagitan ng pananampalataya vs. kaligtasan batay sa mga gawa
3	Kasal at ang Kabilang Buhay	Walang kasal sa muling pagkabuhay	Walang hanggang kasal at pag-aanak	Temporal na kasal vs. walang hanggang kasal
4	Awtoridad ng Pagkasaserdote	Pangkalahatang pagkasaserdote ng mga mananampalataya	Eksklusibong Pagkasaserdoteng Aaroniko at Melquisedec	Unibersal vs. hirarkikal na pagkasaserdote
5	Kasapatan ng Kasulatan	Ang Kasulatan ang kumukumpleto sa mananampalataya	Pangangailangan para sa karagdagang mga paghahayag	Saradong kanon vs. bukas na kanon
6	Mga Pagkakaiba-iba ng Lahi/Etniko	Lahat ay pantay-pantay kay Kristo	Mga sumpa/paghihigpit batay sa lahi	Pagkakapantay-pantay vs. mga pagkakaiba
7	Lugar ng Kapanganakan ni Hesus	Betlehem	Jerusalem (lupain ng mga ninuno)	Lokasyong tiyak vs. pangkalahatang lokasyon
8	Kadiliman sa Pagpapako sa Krus	Tatlong oras	Tatlong araw	Pagkakaiba sa tagal
9	Istruktura ng Mataas na Pagkasaserdote	Isang mataas na pari sa isang pagkakataon	Maraming mataas na pari nang sabay-sabay	Isahan vs. maramihan na pagkasaserdote
10	Mga Sitasyon sa NT na Anakronistiko	Isinulat sa Bagong Tipan pagkatapos ng muling pagkabuhay	Mga teksto bago ang Bagong Tipan na binabanggit ang mga sipi mula sa Bagong Tipan	Pagkakasunod-sunod ng kasaysayan vs. anakronismo
11	Doksolohiya ng Panalangin ng Panginoon	Wala sa mga orihinal	Kasama sa BOM	Pagsasama ng variant ng teksto
12	Komentaryo sa Bagong Tipan bilang Propesiya ng Lumang Tipan	Mga natatanging mapagkukunang pangkasaysayan	Pinaghalong mga sipi sa BOM	Maling Pag-uugnay
13	Pag-iral ng Simbahan	Pagbuo pagkatapos ng muling pagkabuhay	Pagtatag bago ang muling pagkabuhay	Kontradiksyon sa kronolohiya
14	Pag-iral Bago ang Buhay sa Mundo	Walang pre-exister na mga kaluluwa	Mga anak na espiritu sa langit	Likas vs. espirituwal na kaayusan
15	Walang Hanggang Pag-unlad/Kadakilaan	Diyos na Walang Pagbabago	Mga taong nagiging diyos	Banal na kalikasan vs. pag-unlad ng tao

Hindi.	Paksa	Doktrina ng Bagong Tipan	Doktrina ng Mormon/Aklat ni Mormon	Pangunahing Kontradiksyon
16	Binyag para sa mga Patay	Personal na binyag	Mga ordinansa ng proxy para sa mga patay	Katapusang pagganap vs. mga ritwal pagkatapos ng kamatayan
17	Mga Lihim na Kumbinasyon/Sumpa	Walang panunumpa	Mga sagradong tipan na may lihim	Pagiging bukas laban sa pagiging lihim
18	Istruktura ng Kabilang Buhay	Binary na buhay pagkatapos ng kamatayan	Tatlong antas ng kaluwalhatian	Binary vs. graded afterlife
19	Lokasyon ng Ministeryo ni Kristo	Limitado sa Judea	Pagbisita sa Amerika	Mga pagpapakita sa rehiyon vs. pandaigdigang
20	Poligamya	Pamantayan ng Monogamya	Kondisyonal na allowance	Monogamya vs. poligamya
21	Mga Pag-aangkin sa Arkeolohiya	Mga pinatibay na setting	Mga sibilisasyong BOM na walang batayan	Sinusupportahan vs. hindi sinusupportahang kasaysayan

Mula sa pananaw ng mga Mormon, ang kanilang mga doktrina ay nakahanay sa Bagong Tipan sa pamamagitan ng pagpapanumbalik ng mga “malinaw at mahahalagang” katotohanang nawala mula sa mga orihinal na teksto dahil sa mga pagkakamali sa pagpapadala, dahil naniniwala sila na ang Bibliya ay maaasahan lamang kung naisalin nang tama. Gayunpaman, ang Griyego sa Bagong Tipan ay hindi nagpapahiwatig ng gayong kakulangan o pangangailangan para sa mga karagdagan. Itinatampok ng mga pagkakaibang ito ang mga pangunahing pagkakaiba batay lamang sa orihinal na wika ng Bagong Tipan. Para sa isang komprehensibong pananaw, inirerekomenda ang pagkonsulta sa mga buong teksto, dahil pinapanatili ng mga Mormon na ang BOM ay kumukumpleto sa Bagong Tipan sa kabila ng mga maliwanag na salungatan na ito.